

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 13

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Χάρη Μαμουλάκη
2. Βουλευτή κα Σία Αναγνωστοπούλου
3. Βουλευτή κ. Νικόλαο Ηγουμενίδη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 216/11.10.2021 Ερώτηση με θέμα:
«Ανάγκη άμεσης στήριξης του Δήμου Ηρακλείου για την ενίσχυση της στατικότητας των
Ενετικών τειχών λόγω της παρατεταμένης σεισμικής δραστηριότητας»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 216/11.10.2021 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Χάρη Μαμουλάκη, Σίας Αναγνωστοπούλου και Νικόλαου Ηγουμενίδη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠΠΟΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σε συνέχεια του σεισμού των 5,8R, που σημειώθηκε το πρωί της 27ης Σεπτεμβρίου 2021 και του σεισμού 5,3R το πρωί της 28ης Σεπτεμβρίου 2021 με επίκεντρο το ρήγμα Αρκαλοχωρίου, στις αυτοψίες που διενεργήθηκαν στα ενετικά τείχη του Ηρακλείου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, διαπιστώθηκε επιδείνωση των υφιστάμενων βλαβών α) στο ευθύγραμμο τμήμα του τείχους Αγ. Φραγκίσκου-Μπέμπο και Ορεκίονε Προμαχώνα Σαμπιονάρα, β) στο ανατολικό ορεκίονε του προμαχώνα Μαρτινέγκο, γ) σε πεσσό του ανατολικού νεωρίου και δ) στην δυτική τοιχοποιία της Αποθήκης Άλατος. Για την προστασία των πολιτών, ενημερώθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, με το υπ' αρ. 462416/28-09-2021 έγγραφο, η Πολιτική Προστασία της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Ηρακλείου, προκειμένου να μεριμνήσουν για τον αποκλεισμό της πρόσβασης στα επίμαχα σημεία.

Τα προβλήματα που έχουν προκύψει στα τμήματα των ενετικών τειχών ORECCHIONE SABBIONARA, της στοάς Πύλης SABBIONARA και του ευθύγραμμου τμήματος των τειχών Μπέμπο- Αγ. Φραγκίσκου, αντιμετωπίζονται μέσω έργων που εντάχθηκαν τα προηγούμενα δύο έτη στο ΠΕΠ Κρήτης 2014-2020, και ειδικότερα:

1. Στις 19.3.2020 εντάχθηκε στο Ε.Π. «Κρήτη 2014-2020» η Πράξη «ΣΤΕΡΕΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΕΤΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ORECCHIONE SABBIONARA ΚΑΙ ΣΤΟΑ ΠΥΛΗΣ SABBIONARA», προϋπολογισμού 1.198.822,36 € και ημερομηνία λήξης την 31η.10.2023. Ήδη είναι σε εξέλιξη ο διαγωνισμός (βάσει του Ν. 4412/2016) από την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υποέργου 1, που αφορά στις αναστηλωτικές εργασίες, ενώ είναι σε εξέλιξη από τις 7.8.2020 το Υποέργο 2 «Συντήρηση και αποκατάσταση της πρόσοψης

και της στοάς Σαμπιονάρα των ενετικών τειχών Ηρακλείου», το οποίο υλοποιείται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, απολογιστικά και με αυτεπιστασία.

2. Στις 30.12.2019 εντάχθηκε στο Ε.Π. «Κρήτη 2014-2020» η Πράξη «Στερέωση - αποκατάσταση ενετικών τειχών Ηρακλείου ευθύγραμμου τμήματος Μπέμπο - Αγ. Φραγκίσκου», προϋπολογισμού 2.516.719,02 € και ημερομηνία λήξης την 31η.12.2023. Το έργο έχει δημοπρατηθεί (βάσει του Ν. 4412/2016) και επίκειται η έναρξη εκτέλεσης των εργασιών αποκατάστασης από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων.

Ως προς το ανατολικό ορεκίονε του προμαχώνα Μαρτινέγκο, επί του οποίου βρίσκεται μη αδειοδοτημένο γήπεδο καλαθοσφαίρισης, έως σήμερα δεν έχουν εκτελεστεί εργασίες αποκατάστασης. Για την αποκατάσταση του λοβού θα εκπονηθεί εξειδικευμένη μελέτη αποκατάστασης, αντίστοιχη με αυτή του λοβού του προμαχώνα Sabbionara.

Ως προς το παράκτιο τμήμα της ενετικής οχύρωσης, σύμφωνα με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, δεν έχει διαπιστωθεί μακροσκοπικά εμφανής καταπόνηση από την πρόσφατη σεισμική δραστηριότητα. Εν τούτοις, το τμήμα του τείχους από τον ενετικό λιμενοβραχίονα μέχρι τον κόλπο του Δερματά καταπονείται έντονα από τη δράση του κυματισμού, ο οποίος έχει δημιουργήσει σπηλαιώσεις σε συγκεκριμένα σημεία. Τα ανωτέρω θέματα αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο του ενταγμένου στο Ε.Π. «Κρήτη 2014-2020» έργου «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΤΟΥ ΙΣΟΠΕΔΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΤΙΚΗΣ ΟΧΥΡΩΣΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ», προϋπολογισμού 4.173.905,60 €. Το έργο, το οποίο εντάχθηκε στις 23.3.2020 με ημερομηνία λήξης την 31η.5.2023, εκτελείται από το Δήμο Ηρακλείου με την επίβλεψη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, και της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων.

Όσον αφορά στην αποκατάσταση των νεωρίων, έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για τη σύναψη προγραμματικής σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης, μεταξύ του ΥΠΠΟΑ, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Ηρακλείου, για την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών (αρχιτεκτονική, στατική, γεωτεχνική) και την απόδοση νέων χρήσεων του δυτικού συγκροτήματος. Επιπλέον, κατόπιν οδηγίας μου, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, προχώρησε στη σύνταξη Τεχνικού Δελτίου Έργου, προϋπολογισμού 1.500.000,00€, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν, από τα ειδικά κονδύλια για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, τα άμεσα μέτρα άρσης ετοιμορροπίας σε 40 μνημεία της Π.Ε. Ηρακλείου, τα οποία έχουν πληγεί από τους σεισμούς της 27ης και της 28ης Σεπτεμβρίου 2021 με επίκεντρο το Αρκολοχώρι. Σε αυτά, περιλαμβάνονται το ανατολικό νεώριο και η Αποθήκη Άλατος Ηρακλείου.

Επιπροσθέτως, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, προκειμένου να καταγράψει την επίπτωση του γεωλογικού υποβάθρου και της σεισμικής δραστηριότητας στην παθολογία των μνημείων, συμμετέχει στο διακρατικό ερευνητικό έργο «Η συμβολομετρία με δεδομένα δορυφόρων ραντάρ ως μη επεμβατικό εργαλείο εκτίμησης τρωτότητας σε περιοχές πολιτιστικής κληρονομιάς» (SCIENCE), στο πλαίσιο της «Διμερούς και Πολυμερούς Ε&Τ Συνεργασίας Ελλάδας-Κίνας» του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)", με θέμα τη δορυφορική παρακολούθηση των ενετικών τειχών Ηρακλείου, της Ακρόπολης και του Σινικού τείχους για τυχόν μετατοπίσεις και ογκοπλαστικές αλλοιώσεις, με τη συνεργασία της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακροπόλεως και Επιστημονικών Ιδρυμάτων Ελλάδας και Κίνας.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΔΒΜΑ
3. ΔΑΒΜΜ
4. ΕΦΑ Ηρακλείου
5. ΕΦΑ Εναλίων